

DREAMERS
who

DO.

D/2018/45/263
ISBN 978 94 014 5345 5
NUR 808. 770

Vormgeving omslag en binnenwerk
Annemie Mermans | Meer wit, www.meerwit.be

© *Hilde Helsen & Uitgeverij Lannoo nv, Tiel, 2018.*

Uitgeverij LannooCampus maakt deel uit van
Lannoo Uitgeverij, de boeken- en multimediativisie
van Uitgeverij Lannoo nv.

Alle rechten voorbehouden.
Niets van deze uitgave mag verveelvoudigd worden
en/of openbaar gemaakt, door middel van druk,
fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze dan ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming
van de uitgever.

UITGEVERIJ LANNOOCAMPUS
ERASME RUELENSVEST 179 BUS 101
3001 LEUVEN, BELGIË
WWW.LANNOOCAMPUS.BE

OPGEDRAGEN AAN

Justine, Louis, Margot, Camille en Jef
— *the next generation*

'Ik maakte deel uit van Hildes team bij Kemira tot aan ons beider gedwongen vertrek in 2008. De jaren waarin ik met haar mocht samenwerken hebben voor mij de zaden gelegd voor mijn hele verdere groei als bedrijfsleider en als mens. Door de manier waarop Hilde een team vormgaf, was ze mijlenver verwijderd van de toen heersende bedrijfscultuur – en, sta me toe: van de cultuur in het gros van de huidige organisaties. Hilde ziet niet alleen je potentieel nog voor je er zelf erg in hebt, ze slaagt er bovendien in je het vertrouwen te geven om in je business-schoenen te stappen en daarbij volledig in lijn te blijven met je eigen diepste drijfveren. Persoonlijke groei en bedrijfsgroei gaan voor Hilde hand in hand. Ze leert je je eigen ster te volgen. Ik zeg Hilde al tien jaar dat ze over die aanpak een boek moet schrijven. Het model dat ze nu heeft ontwikkeld is de concretisering van wat ze al haar hele werkende leven intuïtief met mensen doet: hen bijstaan bij het ontsluiten van hun droom.'

PHILIPPE COGNET, Sales Director bij Italtollina

INHOUD

Voorwoord — Het model	11
DREAM,	17
1 JE DROOM IS HELDER — DE WEG NAAR REALISATIE LIGT OPEN	25
2 JE DROOM IS (NOG) NIET HELDER — WAT DE HULP VAN ANDEREN KAN BETEKENEN VOOR DE VISUALISATIE ERVAN	32
3 JE DROOM IS (NOG) NIET HELDER — HOE JE ZELF AAN DE SLAG KUNT GAAN OM HEM TE VISUALISEREN	36
KOEN VANMECHELEN Fertility comes from the outside.	45
Oefenen in 'Dromen'	47
STAND,	53
1 HET BELANG VAN 'SECURE BASES'	62
2 DE INVLOED VAN JE HECHTINGSSTIJL	72
3 DE LIEFDE-ONTSLUITENDE KRACHT VAN GEWELDLOZE (EMPATHISCHE) COMMUNICATIE	75
KOEN VANMECHELEN Truth depends on the unexpected moment of change.	81
Oefenen in 'Opstaan & uitspreken'	84

PUSH, 89

1 JE EIGEN DROOM 'PUSHEN' 98

2 JE DEUR OPENZETTEN VOOR HULP VAN BUITENAF 110

3 ANDERMANS DROOM HELPEN 'PUSHEN' 113

KOEN VANMECHELEN

Every organism needs another organism to survive. 119

Oefenen in 'Doorzetten' 122

LET LOVE RULE 127

1 LIEFDE UIT ONVERWACHTE HOEK 132

2 LIEFDE 'WAAR JE ZE MAG VERWACHTEN' 139

KOEN VANMECHELEN

The global exists only through the generosity of the local. 147

Dankwoord 151

Geraadpleegde literatuur/Playlist 157

Over de auteur 159

VOORWOORD HET MODEL

Dit boek is het resultaat van een hunkering, een sterk verlangen in mij. Aan de basis ervan ligt een boodschap die ik met een zo groot mogelijk aantal mensen rondom mij en ver van mij wil delen:

ER LEEFT EEN DROOM IN ELK VAN ONS.
IK GELOOF DAT EENIEDER BESCHIKT OVER EEN ONGEËVENAARDE KRACHT,
EEN VAAK ONVERMOED POTENTIEEL OM, MET DE HULP VAN ANDEREN,
ZIJN DROOM TE REALISEREN.
WAAR MENSEN HUN DROOM REALISEREN, ONTSTAAN CIRKELS
VAN VEILIGHEID DIE ANDEREN INSPIREREN OM HETZELFDE TE DOEN.
ALS MEER MENSEN HUN DROOM REALISEREN, WORDT DE WERELD
EEN MOOIERE PLEK.

Op zoek naar bruikbare *tools* om ook anderen met mijn geloof te inspireren en in gang te zetten, ging ik daarom op zoek naar een model. Maar laat ik je eerst en vooral een verhaal of twee vertellen.

Mijn Lenny Kravitz-verhaal

TOEN IK NET WAS AFGESTUDEERD raakte ik – ik was niet eens zo'n hippe meid, maar toch gebeurde het – volledig in de ban van Lenny Kravitz. Het eerste nummer dat ik van hem hoorde, was 'Let Love Rule', het greep me naar de keel. Dat lied vertolkte voor mij zo sterk de *drive* van waaruit ik altijd al was opgekomen voor de zwaksten rondom mij. De boodschap, verpakt in prachtige muziek die niet alleen mijn hoofd maar heel mijn lichaam binnenkwam, betoonde mijn overtuiging: 'Samen kunnen we de wereld veranderen.' En toch volgde ik Lenny Kravitz in die periode – meer nog dan voor zijn teksten – vooral voor zijn muziek en voor de kunst van zijn spelen. Hoe meer ik zijn muziek leerde kennen en hoe meer ik over de man te weten kwam, hoe groter mijn bewondering werd. Van zijn grootvader leerde hij dat geen enkel doel bereikbaar is als je niet stap voor stap de trap beklimt die naar dat doel omhoog leidt. Lenny Kravitz schrijft zo goed als al zijn nummers zelf en heeft zichzelf behalve de blazers alle instrumenten aangeleerd. Hij is een pietje precies in de afwerking van alles wat hij maakt en weet zich te omringen met de allerbesten, elk expert in eigen vakgebied, van de hoornspeler over de backing vocals tot de fotograaf,... en al de rest.

Toen ik me in een latere fase in mijn leven ging toeleggen op 'hoe mensen in elkaar zitten', dook ik heel diep in zijn teksten. Ik las erin mijn eigen geloof, de hele boodschap aan de basis van dit boek. Wat een voorbeeld van *doing*, van *acting*, van *executing*! Wat een belichaming van hoe je kunt starten vanuit het beeld van hoe je iets wilt – de droom – om via discipline, expertise en volharding uit te komen bij de uitvoering. Samen met anderen. Lenny Kravitz werd een soulmate. 'Let Love Rule', zo zegt hij in een interview, is de samenvatting van heel zijn levensfilosofie...

Hoe meer ik me vanuit mijn analytische geest ging verdiepen in de mens, hoe beter ik zag dat je bij je droom kunt komen vanuit alle disciplines, of dat nu muziek is of literatuur, filosofie, beeldhouwkunst, religie of nog zoveel anders. Zo kom ik bij mijn tweede verhaal.

Mijn Koen Vanmechelen-verhaal

MIJN MOEDER IS ALTIJD DOL GEWEEST OP KUNST. Als jongvolwassene kende zij Rodin en Zadkine, ze hing rond in het Middelheimpark, ging naar tentoonstellingen in Antwerpen, ze volgde zelfs een jaar avondonderwijs aan de kunstacademie. Vanuit haar overtuiging dat wij daarvan op latere leeftijd wel zouden overhouden wat elk van ons paste, reikte zij haar kroost dan ook zoveel mogelijk kunst aan.

Afstammend van een kippenboer heeft ze daarbij altijd een bijzondere affiniteit gehad met kippen. Een en ander bracht teweeg dat toen conceptueel kunstenaar Koen Vanmechelen (nu voornamelijk bekend door baanbrekende cross-overprojecten wereldwijd en prestigieuze solomomenten als 'Protected Paradise', de metershoge installatie die hij maakte voor de Biënnale van Venetië 2017) in de beginjaren van de nieuwe eeuw naar buiten kwam met zijn 'Cosmopolitan Chicken Project', voor mij alweer heel wat puzzelstukjes in elkaar vielen. Het 'Cosmopolitan Chicken Project' (CCP), een metaforisch project rond culturele en genetische diversiteit, waarbij een nieuwe kosmopolitische of hybride kip wordt gekweekt door kippenrassen van over de hele wereld te kruisen, blies mij van mijn sokken. En dat doet het nog steeds: gestart in 1999 bevat de meest recente kruising in het project – de Mechelse Maatiaiskana – de genen van niet minder dan 21 kippenrassen. Het eindpunt is nog niet in zicht.

Hevig beroerd werd ik in die tijd – behalve door het CCP – ook door het verhaal van de Cosmogolem, een houten reus, vier meter hoog, een figuur uit de joodse overlevering die naar de mens komt om hem te helpen. De begeestering waarmee ik Koen Vanmechelen erover hoorde spreken, hakte diep op mij in. Het Cosmogolemproject – de reus staat intussen op meer dan 30 plaatsen in de wereld – gaat over 'empowerment' en wil mensen (en dan vooral kinderen) die in minder fortuinlijke omstandigheden leven, sterker maken. Zij kunnen bij de reus hun wensen en hun dromen kwijt, op de manier zoals zij dat zelf het liefste willen: via tekeningen, een gedicht, een dans, een liedje...

Net als Lenny Kravitz werd zo ook conceptueel kunstenaar Koen Vanmechelen voor mij een compagnon de route. Ik ging naar elke tentoonstelling in eigen land en las al wat ik in handen kreeg over Koen Vanmechelen als mens en hoe hij zelf gegroeid was in de kunst. Ik raakte stevig onder de indruk van zijn ambitie met het 'Cosmopolitan Chicken Project' en de manier waarop hij daarbij ook andere experts betreft uit velerlei domeinen. Toen ik de overlappingen begon te zien tussen de Cosmogolem-symboliek en wat ik in die tijd zelf begon te vertellen over leiderschap en zelfleiderschap, was voor mij de cirkel rond.

Koen Vanmechelen is inmiddels vele decennia bezig om mensen die gebukt gaan onder een moeilijk verleden, hun taal te helpen vinden. Zo bouwt hij, bijvoorbeeld door zijn partnership met The Future of Hope, actief mee aan de droom van mensen die hun slachtofferrol inwisselen voor verantwoordelijkheid voor hun eigen toekomst en voor de toekomst van anderen die dezelfde valse start in het leven kenden als zij. Samen met de oprichtster Chido Govera (ooit een weeskind met een getroebleerd verleden) droomt hij van een netwerk over heel Afrika (en van daaruit over de hele wereld) dat ernaar streeft om zoveel mogelijk mensen een inkomen te bezorgen en honger uit de wereld te helpen met grondstoffen die plaatselijk te vinden zijn. Het moederhuis in Harare (Zimbabwe) is een opleidingscentrum waar weeskinderen oesterzwammen en andere eetbare paddenstoelensorten leren kweken en tegelijk ook 'life skills' aangeleerd krijgen, zoals sociaal gedrag, omgaan met seksualiteit, aids en hygiëne.

Wat een manier om je droom om de wereld te veranderen gestalte te geven! En wat een inzet om die wereld een beetje te verbeteren! Koen Vanmechelen: 'Kunst is niet vrijblijvend. Het opent de geest, verruimt het perspectief en kan iemand bevrijden van zijn ketens. Kunst schept verantwoordelijkheid.' Koen Vanmechelen-de mens en Koen Vanmechelen-de kunstenaar, twee 'Dreamers who Do'.

Muziek, beeldende kunst, theater,... spreken andere hersendelen aan dan een uiteenzetting in woorden. Kunst gaat rechtstreeks naar het onbewuste. Het beroert eerst het hart en dan pas het verstand, eerst de intuïtie en pas dan het brein. Van bij de eerste prille fase van *Dreamers who Do* ging dan ook een sterk appel uit van de songs van Lenny Kravitz en van de projecten van Koen Vanmechelen.

Vier songs van Lenny Kravitz groeiden als het ware organisch uit tot de ruggengraat van mijn model: DREAM, STAND, PUSH, LET LOVE RULE. Het model dat ik ermee ontwikkelde, is heel eenvoudig:

OM JE DROOM TE REALISEREN GA JE TE WERK ALS VOLGT:
ZET DRIE STAPPEN: DREAM, STAND, PUSH.
HOUD DAARBIJ EEN DING GOED VOOR OGEN: LET LOVE RULE.
ZO GA JE VAN DE AMBITIE NAAR DE UITVOERING ERVAN.

In vier opeenvolgende hoofdstukken neem ik je mee op een tocht waarin we de droom-ontvouwende kracht, dat potentieel in elk van ons, stap voor stap zullen aanboren, versterken en in uitvoeringsmodus brengen. Koen Vanmechelen reflecteert met ons mee. In elk hoofdstuk zorgt hij met een werk en een statement voor een rustpunt in mijn verhaal.

Muziek vindt de weg naar het hart vanzelf, het beeld spreekt voor zich, het kunstwerk nodigt uit. Ik heb de woorden nodig. Maar de boodschap is dezelfde. En samen bereiken we nog meer mensen.

DREAM,

Alle mensen dromen, maar niet op dezelfde manier. Zij die 's nachts dromen in de stoffige kelders van hun geest, ontwaken met het besef dat het maar ijdelheid was. Maar de dagdromers zijn de gevaarlijken, want zij beleven hun droom met open ogen, om hem wáár te maken.

T.E. LAWRENCE (1888-1935), prozaschrijver, archeoloog en militair – beter bekend als 'Lawrence van Arabië'

GA OP ZOEK NAAR DE DROOM DIE IN JE LEEFT

EÉN VOORWAARDE MOET VERVULD ZIJN ALVORENS JE AAN DE SLAG KUNT
GAAN OM JE DROOM TE REALISEREN. JE MOET HEM NAMELIJK... ZIEN!

Wij mensen zijn 'visual animals'. Eenvoudige neurologische processen bepalen dat onze hersenen pas beginnen te werken als wij ons de andere of nieuwe situatie in gedachten kunnen voorstellen. In die volgorde. Het zien van het andere of nieuwe doet ons in actie komen. Zonder het zien gebeurt er niks.

Er was een tijd waarin je onbevangen je dromen najoeg, waarin je telkens weer de biotoop opzocht waarin je één was met je diepste kern, waarin je met andere woorden rechtstreeks voeling had met wat je het meest gelukkig maakte: je kindertijd. Bijna instinctief trok je naar hetgeen je vervulde en je maakte plannetjes, voor later. Ben je opgegroeid in een omgeving die je daarin steun bood en ook stimulering? Dan is je bodem vruchtbaar en ben je misschien al volop bezig met de integratie van je droom in je volwassen leven. Het kan ook zijn dat jouw verhaal lastiger was, dat beperkingen, belemmeringen of storende factoren je onderweg wat hebben afgeleid. De afstand die je zult moeten afleggen om uit te komen bij je eigen prille droom van toen zal dan wat groter zijn. Maar weet: of de tocht lang is of kort, is van geen tel. Lonen doet hij alleszins: aan het eindpunt zie je de kiemen van de droom die ook vandaag nog in je leeft.

Als je aan **mijn moeder** vraagt waar ze als kind van droomde, dan heeft ze geen idee: 'In ons gezin met acht kinderen – ik had twee broers en vijf zussen – waren twee dingen heel belangrijk: braaf zijn en overeenkomen. Wie zich daaraan hield, kon verder alle kanten op. Eigenlijk waren wij heel vrij, veel behoefte om in mijn hoofd te leven was er niet. Een echte droom van wat ik later wilde worden of hoe ik mijn leven wilde inrichten had ik niet. Wel had zich in de loop der jaren een drang in mij genesteld om voor kinderen te zorgen. Een man kwam in dat toekomstplaatje niet echt voor – als ik Staf niet had ontmoet, was ik misschien wel bommoeder geworden!'

Toen ze uit de humaniora kwam, wilde mijn moeder verpleegster worden, maar je moest achttien zijn om je daarvoor in te schrijven – zij had een klas overgeslagen en was daardoor te jong. Dus ging ze voor kleuterleidster. Ze was nog geen twintig toen ze afstudeerde. Haar hele loopbaan zou in het teken staan van het vechten voor de rechten van de kinderen: al datgene waarvan zij vond dat kinderen er nood aan hadden om gelukkig te worden. Je zou kunnen zeggen dat ze intuïtief de levensvervulling heeft gevonden waarnaar de generaties na haar vaak expliciet op zoek moeten gaan. Later zou ze – terugblikkend op die jaren – besluiten dat, als ze al een droom had gehad, het er een was waarin ze voor verwaarloosde kinderen zorgde. Of een weeshuis leidde. Toch heeft ze daar nooit echt bij stilgestaan. Mijn moeder is een vrouw van actie. Altijd voortdoen is haar motto en dat is wat ze voorleeft. Haar dag is een opeenvolging van daden, met om de zoveel tijd 'een kleine droom', iets om naar uit te kijken.

HAD IKZELF ALS KIND EEN DROOM? Ik denk dat ik in het vijfde leerjaar zat toen ik wist: ik wil moeder worden. Ik was een jaar of dertien toen bij dat beeld een tweede kwam. Toen wilde ik niet langer enkel moeder worden, maar ook kinderarts. Ik zou mijn eigen huis bouwen en zag het allemaal voor me: vanuit de praktijk zou ik via een glazen wand mijn kinderen kunnen zien en de nanny die voor hen zorgde, terwijl ikzelf patiënten aan het behandelen was. Het glazen-wandidee gaf me het gevoel dat ik alles

tegelijktijd zou kunnen beredderen en bestieren. Ik wilde altijd al zo graag zorgen voor alles en iedereen rond me. Vriendinnetjes, buurtkinderen, klasgenoten... voor iedereen sprong ik in de bres. Ik had een heel open en onbegrensd wereldbeeld: ik was grootgebracht in een huis waar iedereen welkom was en waar er onder moeders vleugels altijd nog wel eentje bij kon en wist niet beter dan dat dat het leven was.

Vanaf mijn tienerjaren ging ik systematisch op zoek naar het meest ingewikkelde. Dat te vereenvoudigen gaf me een kick. Ik legde de lat voor mezelf zo hoog mogelijk. Toen het moment aanbrak om verder te studeren, twijfelde ik tussen burgerlijk ingenieur – in mijn ogen het moeilijkste wat je kon gaan doen – en geneeskunde. Vrij snel helde de pendel over naar het eerste. Het ingangsexamen viel samen met de Romereis in het laatste jaar, maar ik deed toch mee. Ik slaagde, met de hakken over de sloot. Mijn lichterling telde slechts een handvol meisjes, alle jongens waren bollebozen. Tijd om daarover te kniezen had ik niet. Het jaar ging van start en ik was helemaal klaar om aan de buitenwereld te bewijzen dat alles mogelijk is, als je het maar hard genoeg wilt.

De song 'Dream' van Lenny Kravitz mag dan godsdienstig geïnspireerd zijn – de kunstenaar is het immers ook – hij weerspiegelt van begin tot eind de kracht en de onverzettelijkheid van een droom die in je leeft, die vorm krijgt en zichzelf een weg naar buiten baant.

LENNY KRAVITZ. *Dream*

You can take away my freedom
But my spirit will run free
You can take away my vision
That don't mean that I can't see

Well all I have to say
Is it doesn't work that way
What lives inside of me
Will find its way to be

It all starts with a dream
The dawn of a new day
The God inside of you
Will always see you through
So hold on to your dream
No one can take the dream
From your heart
From your heart

You can try to shake my reason
But you'll never take me down
You can fill me full of bullets
But I'm built on solid ground

So all I have to say
Is I'm not going away
It's much bigger than me
God's will will always be

Amen, amen, amen

You will never take my passion
'Cause it always will remain
Even if I lose this battle, oh yeah
It's just blood inside my veins

That's all I have to say
The dream won't go away
You can't steal from me
What God gave me for free